

Inspiratiebijeenkomst Roze Ouderen
Roze 50+ / Gemeente Den Haag

Ervaringen van LHBT-ouderen met wonen, zorg en ondersteuning

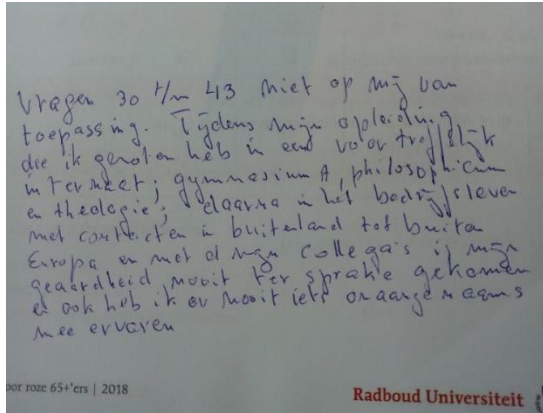
kennis en aanpak van
sociale vraagstukken

In deze presentatie

- Aanleiding onderzoek
- Projectactiviteiten
- Onderzoek ervaringen LHBT-ouderen
- Wonen
- Zorg en ondersteuning
- Praktische aanbevelingen

Drie coming-out herinneringen

O: "... een steegje waar veel homoseksuelen liepen. Aan het eind was een pisbak. Dus daar gingen we allen heen en ik stond daar toen in een portiek en toen stond er nog iemand, dus stonden we samen. En toen ging iemand voor het raam staan, voor die winkel en die ging niet weg. En we dachten nou ja hoor is eh, dan blijft hij daar maar staan. Wij gaan gewoon lekker met elkaar vrijen, maar dat was niet goed want die man stond daar met zijn autootje. En we moesten allebei meteen instappen en werden meegenomen en toen hebben we een hele nacht gezeten."

(Otto, 89 jaar)

M: Nee, dat was gewoon, zo'n leven wil ik eigenlijk niet. Tenminste, ja je wist er natuurlijk niets van.

R: Een leven als homoseksueel?

M: Ja, dat was wel het gevoel ja. Ik denk wel dat het gevoel was van, wat gaat me dan, dat is toch niet normaal. Ik bedoel dat was vroeger natuurlijk ook, wat had je, een psychiater, shocktherapie, weet ik allemaal waarvan werd gesproken. Het werd natuurlijk als niet normaal...

R: Ja, zeker, geassocieerd als een stoornis inderdaad.

M: Ja, een stoornis inderdaad, dus dat is toch niet iets wat je graag wilt zijn. Gestoord.

(Marten, 68 jaar)

Waarom wetenschappelijk onderzoek naar ervaringen?

Bestaand onderzoek vooral vanuit
Angelsaksisch perspectief

Nog weinig onderzoek naar ervaringen met
wonen, zorg en ondersteuning

LHBT-ouderen in woonzorglocaties nog vaak
onzichtbaar en kwetsbaar

Minder bekend over zichtbaarheid en
kwetsbaarheid thuiswonende LHBT-ouderen

sterker

sociaal werk
Swon en NIM zijn samen

Roze
stads
dorp
amsterdam

Brabant Zorg

VOORAANKONDIGING

Symposium
Aandacht voor LHBT* ouderen
(*lesbische, homoseksuele, biseksuele en transgender)

Dinsdag 21 mei 2019, 15.00-18.30 uur
Theaterzaal C, Radboud Universiteit

Dit symposium wordt georganiseerd voor verzorgenden, verpleegkundigen en andere professionals in zorg en welzijn en is geaccrediteerd voor verzorgenden en verpleegkundigen door de V&VN.

Project- activiteiten

Methoden

- Vragenlijst (N=115)
- Vervolggesprekken (N=10)
- Gesprekken met professionals in de wijk (N=8)
- Observaties ontmoetgroepen voor roze ouderen (N=5)

KORT NIEUWS

Roze ouderen gezocht

BREDA - Steeds meer ouderen wonen zelfstandig met zorg aan huis. Daaronder zijn ook steeds meer ouderen met een 'roze' achtergrond. De Radboud Universiteit Nijmegen doet onderzoek naar de ervaringen van roze 65+'ers met zorg en ondersteuning. Aanbieders van zorg, welzijn en

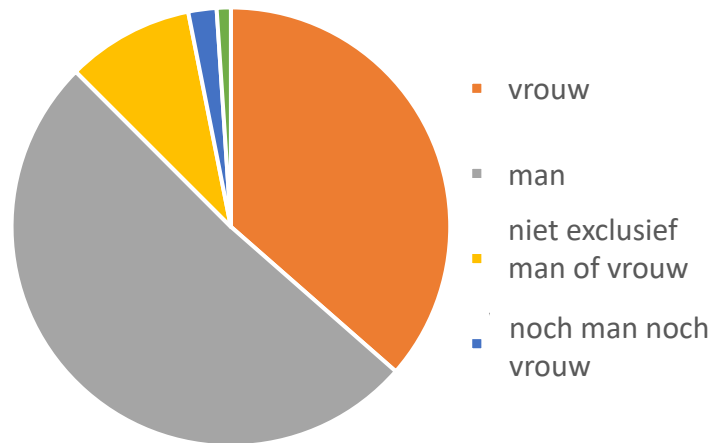

Persoons- kenmerken

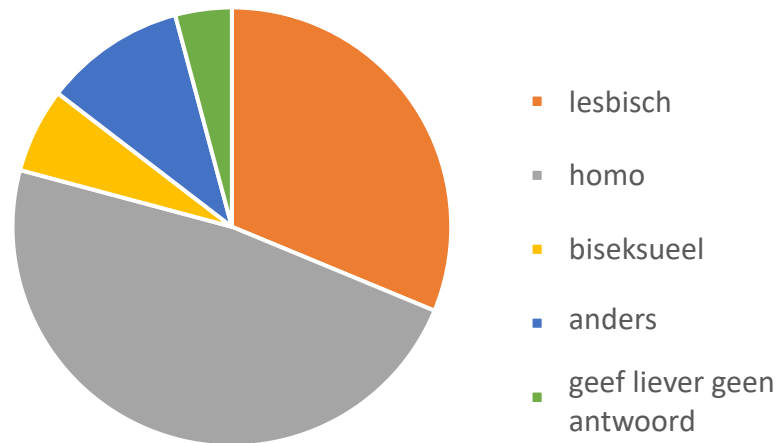
- Gemiddeld 73 jaar
- 28 % heeft wel, 72 % geen partner
- 43 % heeft wel, 57 % geen kinderen

Gender- en seksuele diversiteit

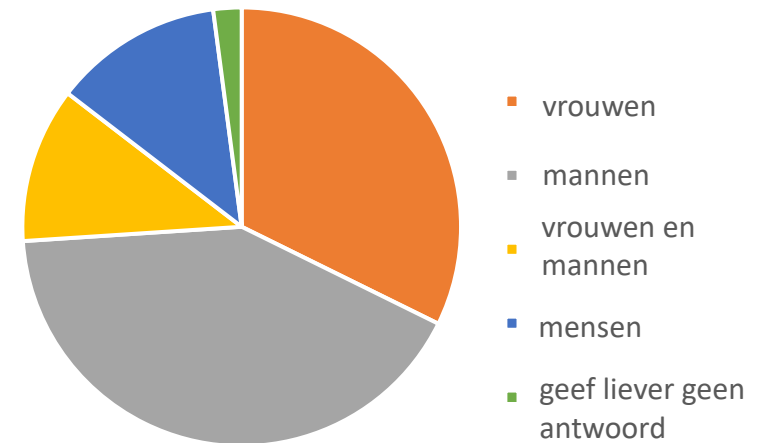
Genderidentiteit

Seksuele identiteit

Seksuele voorkeur

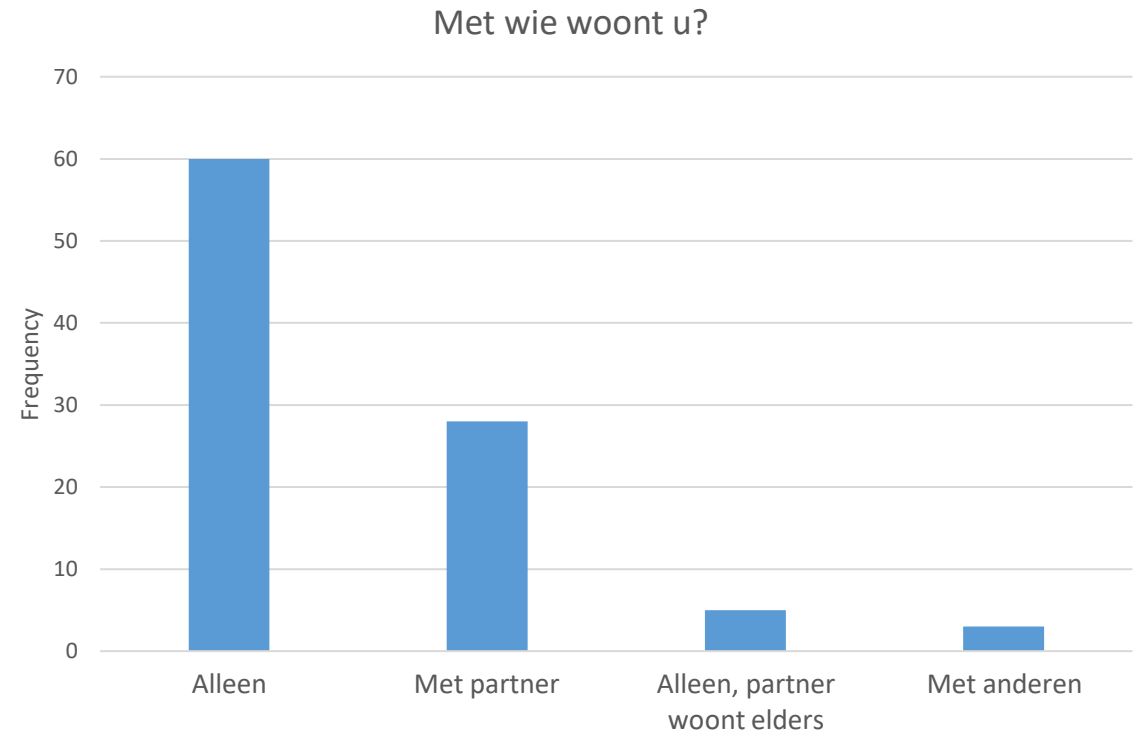
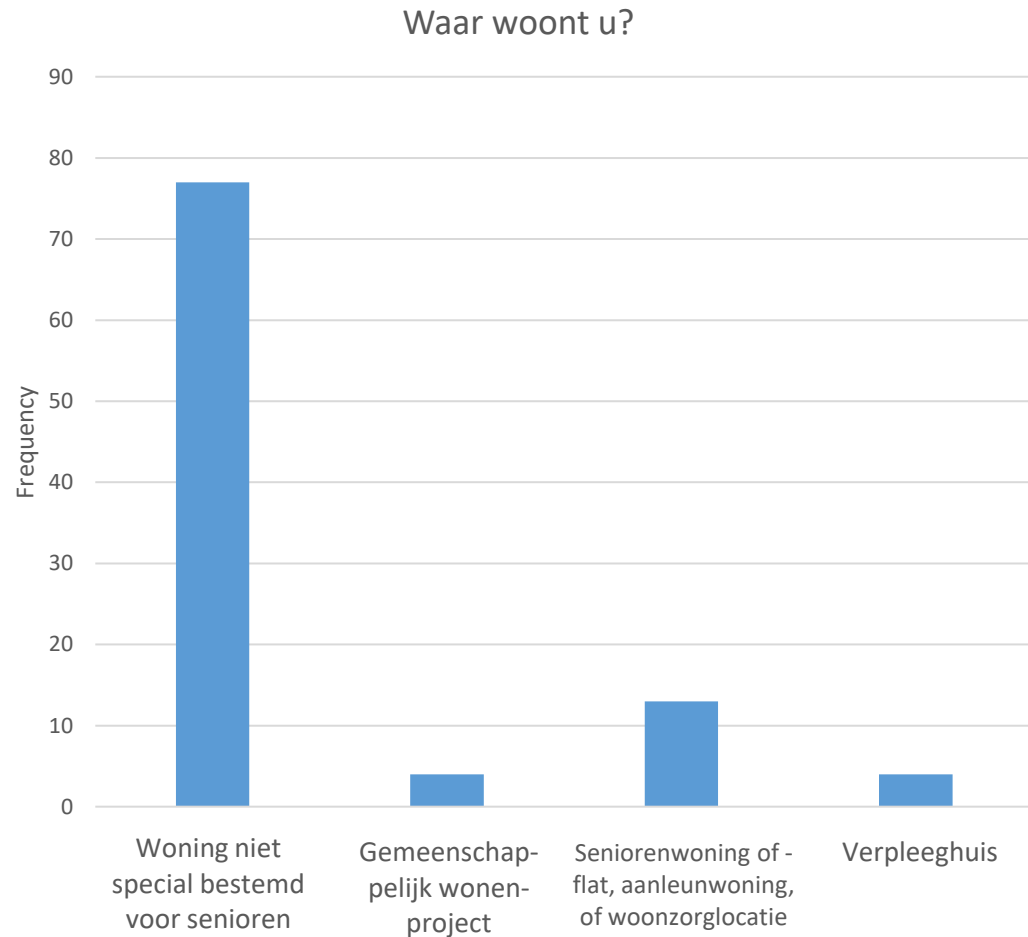

Zorggebruik

86 respondenten maken wekelijks gebruik van tenminste één vorm van zorg of ondersteuning

Huisarts	7
Verpleeghuisarts	3
Thuiszorg	15
Huishoudelijke hulp	38
Maaltijdservice	6
Vervoer	9
Zorg woonzorglocatie	4
Ouderenadviseur	4
Persoonlijk begeleider	5
Dagbesteding	5
Case manager dementie	1
Psycholoog	9
Psychiater	3
Fysiotherapeut	41
Medisch specialist	4
Vrijwilliger	3
Mantelzorg door partner	13
Mantelzorg door vrienden/zelfgekozen familie	10
Mantelzorg door biologische/praktische familie	7
Anders	10
Overig	197

Woonplek

Ervaringen met wonen

Meer dan 40 % weleens negatieve ervaring met burens, buurtgenoten of medebewoners

“Dat was gewoon vuile flikker en ja je hebt je wijf laten zitten.” (Joop, 77 jaar)

“Nee, nou je wordt gewoon genegeerd. Ze zoeken helemaal geen contact met je.” (Kaatje, 73 jaar)

“Maar goed, dat doet toch wel pijn. En dat heeft nou niet met de homoseksualiteit hier te maken, maar ik heb altijd erg veel moeite met de mensen als ze het hebben over de kinderen en over de kleinkinderen. Dan, ja.” (Pieter, 81 jaar)

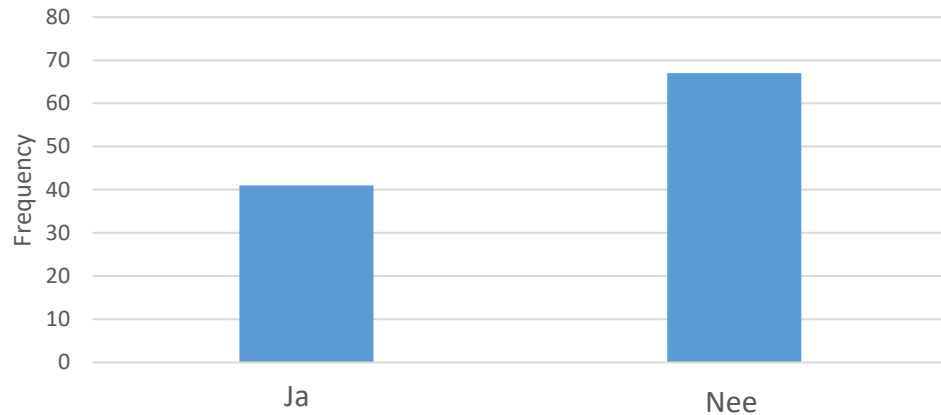
Meeste respondenten wonen in gewone wijken zonder LHBT-symboliek

Ervaringen met zorg en ondersteuning

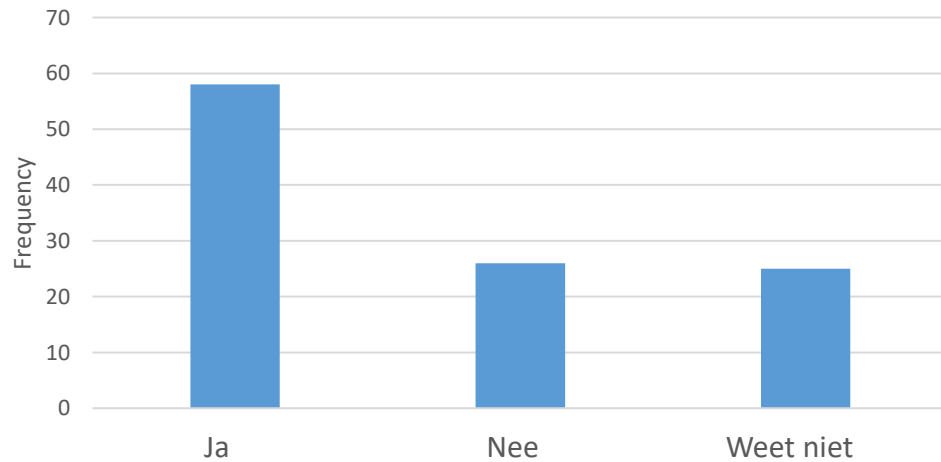
- 30 % weleens negatieve ervaring met zorg- of hulpverlener
- Openheid over identiteit en/of levensverhaal naar zorg- of hulpverleners leidt tot beter contact
- Voor respondenten met veel zorg is openheid geven soms een belasting, soms ook een strategie

Meer over openheid

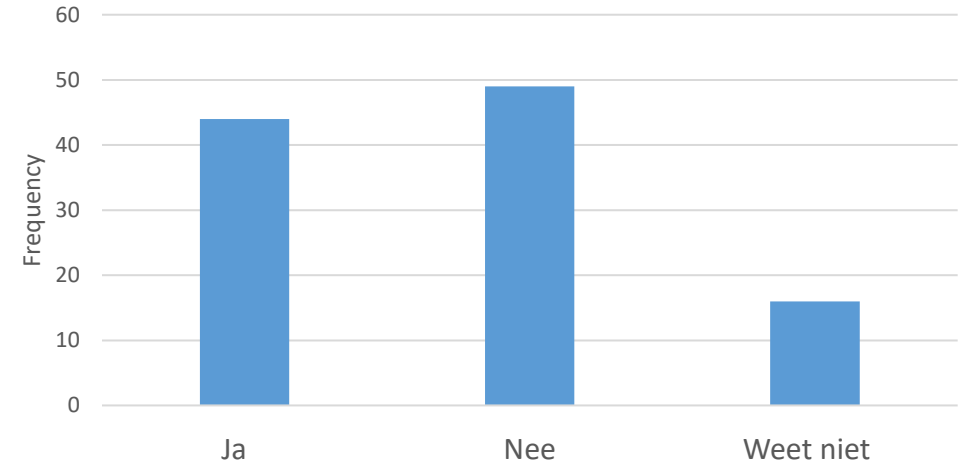
Vragen zorgverleners te weinig passend bij uw situatie?

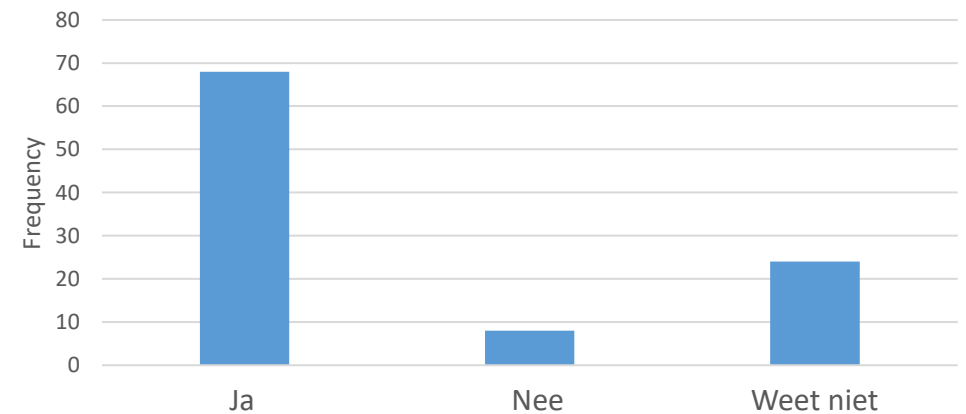
Meer openheid bij neutrale woordkeus?

Voorkeur voor LHBT-specifieke aanbieders?

Stelt u het op prijs om informatiemateriaal gericht op LHBT-ouderen bij uw huisarts te zien?

Zorg- of hulpverlener:	Huisarts	Persoonlijke zorg	Huishoudelijke hulp	Ouderenadviseur	Persoonlijk begeleider	Psycholoog	Fysiotherapeut
Is zelf L, H, B of T	5,2	2,4	3,8	6,7	8,1	6,8	6,3
Accepteert mij	33,3	32,9	39,2	24	24,3	26,0	25,3
Heeft kennis over LHBT-ouderen	22,9	24,4	20,3	29,3	32,4	28,8	24,1
Professionele houding is genoeg	38,5	40,2	36,7	40	35,1	38,4	44,3
Totalen	100	100	100	100	100	100	100

Betekenis LHBT-vriendelijke zorg en ondersteuning volgens respondenten (multiple response)

LHBT-ouderen en 'roze gemeenschap'

- LHBT-ouderen die kwetsbaarder worden nemen afstand van roze activiteiten en clubs
- LHBT-ontmoetgroepen slagen er niet altijd in om nieuwe bezoekers te binden
- Biseksuele en transgender respondenten voelen zich niet thuis

LHBT-ouderen in de wijk

- Ong. 50 % bezoekt weleens een activiteit in de wijk
- Hulpverleners richten zich op kwetsbare / eenzame wijkbewoners, maar niet speciaal op LHBT-doelgroep
- Nog weinig voorbeelden van wijkactiviteiten met LHBT-tintje

Praktische aanbevelingen

Besteed aandacht aan gender- en seksuele diversiteit in beleid, zoek ruimte in relaties met aanbieders

Vergroot bewustwording en kennis over LHBT-ouderen bij professionals en vrijwilligers

Organiseer samenwerking tussen LHBT-organisaties en hulpverlening: sociale kaart alleen is niet genoeg

Investeer in contactmogelijkheden voor LHBT-ouderen (en anderen) in de wijk

Vragen of
aanvullingen?

Roos Pijpers: r.pijpers@movisie.nl

kennis en aanpak van
sociale vraagstukken